

OPINTOPÄIVÄ 11.2.
MOTIVOINTI—AKTIVOINTI
VIERAAT KIELET
OHJAAJAN OPAS

Suunnittelu
Rauha Petro
Sauli Takala

Työryhmä
Jouko A. Räihä
Marja-Liisa Eerola
Nils Sandberg
Eeva Tuokko

MOTIVOINTI JA AKTIVOINTI KIELTEN OPETUKSESSA

SISÄLLYS

Ohjeita kouluttajalle s. 3

Osio 1: Motivointi kielten opetuksessa s. 4

Osio 2: Motivaation virittäminen ja ylläpitäminen s. 6

Osio 3: Aktiivisuus ja sen eri tasot s. 9

Tehtävä sivut s. 10–12

PH-kalvosivu s. 13

Monistesivu s. 14

MOTIVOINTI JA AKTIIVISUUS
KIELTEN OPIKURSSISSA

OHJEITA KOULUTTAJALLE

Ennen koulutuspäivää

- perehdy tämän sovellusosan lisäksi myös motivointia ja aktivointia käsittelevään perusosaan sekä POPS-oppaan ko. aihetta käsitteleviin kohtiin
- kertaa, mitä opintovihkossa »Eriyttäminen kielten opetuksessa» on sanottu asioista, jotka läheisesti liittyvät motivointiin (esim. onnistumisen kokemukset)
- kehota kielten ryhmään tulevia opettajia ennen koulutuspäivää jollakin tunnillaan järjestämään luokassaan keskustelu aiheesta:

»Mistä pidän ja mistä en pidä kielten opiskelussa»

Ylemmillä luokilla ja laajemmilla kursseilla voidaan ainakin osa keskustelusta käydä opiskeltavalla kielellä, muutoin äidinkielellä. Teeman käsitteily voidaan osittain korvata myös oppilaiden kirjoittamalla aineella.

Keskustelussa on hyvä saada esille myös oppilaiden käsityksiä siitä, miten he haluaisivat muuttaa ja kehittää kielten opiskelua.

- jos mahdollista, pyri siihen, että koulutuspäivän työskentelyyn osallistuisi myös oppilaiden edustajia
- valmista PH-kalvo ja sivut

Koulutuspäivänä

- pidä alustus osioista 1 ja 2 alustusrunkojen pohjalla
- anna ryhmäsi jäsenten esittää, mahd. oppilaiden avustuksella, yhteenvedot luokissa käydyistä keskusteluista ja kirjoitetuista aineista
- jaa koulutettavasi pienryhmiin, joille kullekin tulee oma tehtävänsä
- ryhmätyön tulosten kokoamisvaiheessa on syytä laajentaa keskustelua erityisesti viitteiden antamiseen motivaation ja aktiivisuuden lisäämiseksi koulun eri asteilla
- pidä alustus osiosta 3. Tehkää yhdessä siihen liittyvä tehtävä

OSIO 1 (alustuksen runko) MOTIVOINTI KIELTEN OPETUKSESSA

Vieraissa kielissä oppilas tuntee motivaatiota oppiaineessaan, jos hän

- tuntee kielen oppimisen tärkeäksi (kaukotavoite)
- koee valitut oppisisällöt ja käytetyt työtavat mielekkäiksi
- saa oppimisen aikana onnistumisen kokemuksia
- saa oppimistapahtumaan liittyviä miellyttäviä kokemuksia.

1. OPPIMISEN TÄRKEYS.

PH 11.2. VK-1
MONISTE

Oppilaiden asennetutkimukset ovat osoittaneet, että vieraan kielen opiskelu tunnetaan maassamme sekä tärkeäksi että miellyttäväksi. Toisin aineen miellyttävyyden on todettu vähenevän opiskelun edetessä. Ilmiö ei rajoitu vain meidän maahamme, vaan on todettu muuallakin. 3-4 vuoden opiskelun jälkeen tapahtuu helposti väsähtäminen, jonka torjumiseksi tarvitaan ainakin uusia työtapoja.

Vieraiden kielten taidon arvostaminen johtuu ensinnäkin pienellä kielialueella tunnetusta kielitaidon tarpeesta. Tässä suhteessa lähtötilanteemme on edullisempi kuin suurten kielten puhealueilla. Toisaalta kielten tunteminen tärkeiksi oppiaineiksi voi olla yhteydessä niiden tunnettuun vaikutukseen luokaltasiirroissa. Nelospelon aiheuttama motivaatio on kuitenkin sävyiltään negatiivinen ja siihen liittyy haittavaikutuksia. Arvosanan tavoitteluun ylipäänsä liittyvä motivaatio on luonteeltaan sekundaarista. Oppimisella on silloin välinearvo. Tiettyyn rajaan asti tämä vaikutus voi olla kannustava, mutta parhaaseen mahdolliseen oppimiseen tarvitaan muutakin.

2. OPPISISÄLTÖJEN MIELEKKYYS

Vieraan kielen opiskelu tuntuu oppilaasta mielekkäältä, jos hän tietää, mihin opiskelulla pyritään ja miten. Pelkkä kaukotavoite, kielenoppimisen hyödyllisyys, ei vielä riitä. Tarvitaan huolellista välitavoitteiden asettamista ja niiden tekemistä oppilaalle ymmärrettäviksi ja saavutettaviksi. Tässä kohdassa opetuksen suunnittelu tukee motivaatiota oleellisella tavalla. Oppiaines tuntuu myös mielekkäältä, jos se liittyy koulun ulkopuolella olemassa olevaan maailmaan esim. ajankohtaisuutensa vuoksi. Aikuisten maailmassa tärkeät asiat, esim. saastuminen, työterveys, ovat jo peruskoululaiselle yläasteella mielekkään tuntuisia. Kuitenkaan oppiaines ei saa olla pelkästään aikuisten maailman ennakoimista, vaan myös oppilaan oma kehitystaso ja hänen senhetkiset harrastuksensa olisi otettava huomioon.

Kielten opetuksessa mielekkyyksivaatimus joutuu usein koetukselle oppiaineen sisäisen rakenteen vuoksi. Alussa suppea sanavarasto rajoittaa sisältöjen valintaa. Koko ajan kielet sisältävät **runsaasti muodollista ainesta**, rakenteita, jotka joudutaan opettelemaan ja harjoitteleamalla omaksumaan ilman että oppimistapahtumaan tällöin liittyy mielekästä kommunikaatiota. Drillit, jolla rakenteita nykyisin usein harjoitetaan, voi liiallisesti ja mekaanisesti käytettynä muodostua vastenmieliseksi, mutta sopivasti käytettynä se poistaa ennakkoon virheitä ja antaa siten miellyttäviä menestymisen kokemuksia. Opettajan tehtävänä on harkita, mikä on kussakin tilanteessa sopiva määrä.

3. OPPIMATERIAALIN SOVELTUVUUS

Pyrittäessä onnistumisen kokemuksiin tarvitaan sellaisia (tai niin valittuja) oppimateriaaleja, joissa oppiaine on porrastettu ja jaksotettu siten, että oppilaan tehtävät ovat tarpeeksi, mutta eivät liian vaikeita.

4. MIELLYTTÄVÄT OPPIMISKOKEMUKSET

Kielten oppimiseen liittyy usein kaikenlaista hauskaa: musiikkia, leikkejä ja pelejä, huumoria. Hauskuus ei kuitenkaan ole itsetarkoitus: kaiken kielen tunnilla tapahtuvan tulee edistää oppimista. Parhaimmillaan kielen tunnin hauskuus palvelee koulun kokonaistavoitteiden saavuttamista, oppilaan elämänpiirin laajenemista ja hänen kasvamistaan.

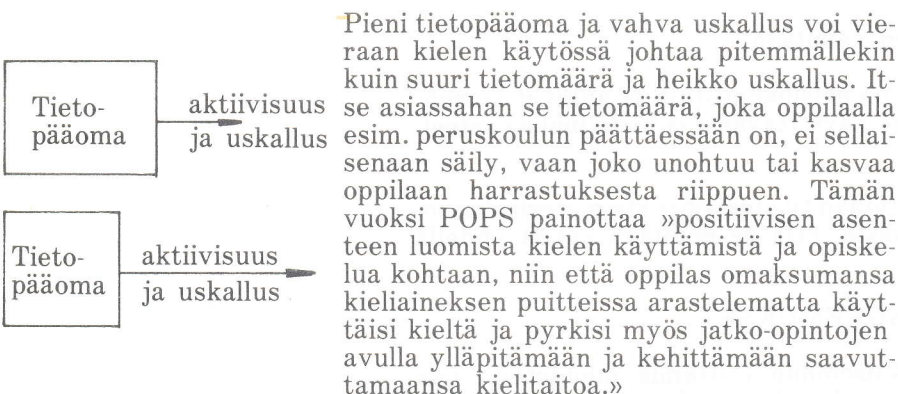
Hyvä keino kielen oppimisen tekemisessä miellyttäväksi on vaihtelun aikaansaaminen. Hauskinkin toiminta muuttuu alituisesti toistettuna ikäväksi. Vaikeat tunnin osat on rytmittävä helppojen tai ainakin toisenlaisten lomaan. Syyttä ei puhuta oppitunnin harmoniasta. Vaihteluun liittyy myös yllätyksen mahdollisuus.

Kaikkeen tunnilla tapahtuvaan vaikuttaa luokan oppimisilmasto. Parhaimmillaan se on iloinen ja rakentava. Virheiden korjaaminenkin tunnetaan auttamiseksi. Oppimisilmaston luominen ei ole yhden ihmisen asia, mutta opettajan kokonaispersoonallisuus merkitsee tässä paljon. Oppilaan kohdalla vaikuttaa ainakin yhtä paljon kodin asennoituminen. Kodin olisi tunnettava ja tunnustettava oppilaan ominaislaatu ja kohdeltava häntä sen mukaan suhtautuessaan hänen koulusaavutuksiinsa.

Erilaisten oppimisedellytysten huomioimaton vaatii yksilöllisiä työtapoja (vrt. Työtavat-opintovihko). Paitsi erilaisia työtapoja tarvitsevat erilaiset oppilaat myös eri määrän aikaa oppimiseensa. On siis valikoitava materiaalia, työtapoja ja aikaa, mikä taas vaatii opettajan harkintaa.

5. ONNISTUMISEN KOKEMUKSET

Juuri kielen oppimisessa onnistumisen kokemukset ovat hyvin tärkeitä, sillä onnistuminen antaa yrittämisen rohkeutta ja rohkeus kommunikatiovalmiutta. Tätä voidaan kuvata seuraavasti:

Kielenkäyttövalmius liittyy läheisesti oppilaan minäkuvaan, käsitykseen joka hänellä on omista kyvyistään ja toimintarooleistaan. Myönteisten oppimistulosten saavuttaminen edellyttää kahta seikkaa. Oppiminen ei saa muodostua kenellekään niin vaikeaksi, että rohkeus ja itseluottamus sammuvat. Toisaalta vähemminkin tietoinesta omaava oppilas on johdatettava tämän pääoman aktiiviseen käyttöön. On kuitenkin tunnus-tettava kielenkäytön rohkaisemiseen liittyvä hankaluus: miten pyrkiä mahdollisimman korrektiin kielenkäyttöön. Olisi pyrittävä luomaan käyttötilanteita, joissa virheitä mikäli mahdollista ei syntyisi. Vapaa keskustelu on tässä suhteessa kaikkein vaikeinta. Opettajan harkittavaksi jää, minkälaisia korrektiutta on kussakin tilanteessa tarkoituk-senmukaista vaatia. Tuotetun vieraan kielen ymmärrettävyydestä ei kuitenkaan ole varaa tinkiä.

Varioidaan tehtäviä ja työtapoja, niin että myös hitaammin edistyvillä on mahdollisuus onnistua
Omistetaan riittävästi aikaa heikoimmille oppilaille, niin että he voivat omaksua ainakin ydinaineksen
Annetaan nopeammille oppilaille heidän edistymistään vastaavia tehtäviä; käytetään heitä apuopettajina, tehtävien laatijoina muille oppilaille, annetaan heille vaativampia tuottamis- ja kokoamistehtäviä.

6. TIETO TULOKSISTA

Opettaja ilmoittaa esim. monisteen avulla millaisia tehtäviä arvosteltavassa kokeessa tulee olemaan ja konkretisoi tällä tavoin tavoitteita. Myös oppilaat voivat itse laatia ryhmätyönä kokeen osioita, joista joitakin otetaan mukaan lopulliseen kokeeseen. Tämä saattaa auttaa käsiteltävän asian syvällisemmässä ymmärtämisessä.

OHJEITA TEHTÄVIÄ 3-5 VARTEN: JAA KOULUTETTAVAT KOLMEEN RYHMÄÄN.

Seuraavassa esitetään muutamia viitteitä, joita kouluttaja voi käyttää joko antaessaan lisäohjeita tehtäviä 3-5 varten ryhmätyön pohjaksi tai omassa yhteenvedossaan, kun ryhmät ovat raportoineet keskustelun tulokset.

A. Opettajakohtaiset tekijät

— Englantilaisissa tutkimuksissa on todettu, että opettajan ja koulunjohtajan asennoitumisella oli selvä yhteys oppilaiden ranskan oppimiseen. Myönteinen ennakkosuhtautuminen kaikkien oppilaiden kielenoppimisen mahdollisuuksiin on siis tärkeätä. Samansuuntisia tuloksia on todettu amerikkalaisissa tutkimuksissa. Sanomattakin on selvää, että monet muut tekijät vaikuttavat oppituloksiin.

Lähteitä

Clare Burstall: French in the Primary School, National Foundation for Educational Research, 1970.

R. Rosenthal & L. Jacobsen: Pygmalion in the Classroom. Holt, Rinehart & Winston, 1968.

— Yleistäen voitaneen sanoa, että nuorilla oppilaille opettajan (ja vanhempien) hyväksynnän ja kiitoksen ansaitseminen on tärkeä osa motivaatiosta. Murrosiässä ikätovereiden hyväksyntä ja odotukset tulevat tärkeiksi. Myöhemmässä iässä korostuu aikaisempaa enemmän tietyn aseman (ammatin jne.) hankkiminen opiskelun avulla. Tällöin opiskelulla on yhä enemmän välinearvoa: sen avulla saavutetaan omia tavoitteita.
— Vaihtelu lienee sitä tärkeämpää mitä nuoremmista ja lyhytjännitteisimmistä oppilaista on kysymys.

B. Kotitaustaan liittyvät tekijät

Edellä todettiin, että tutkimukset ovat osoittaneet opettajan asenteilla ja odotuksilla olevan merkitystä oppimiselle. Sama pitää yhtä lailla ja enemmänkin paikkansa oppilaiden vanhempien suhteen. Kanadassa suoritetuissa tutkimuksissa (mm. Gardner & Lambert) on todettu, että kodin positiivinen suhtautuminen toista kieltä puhuvaa väestönosaa kohtaan on yhteydessä oppimisen tuloksellisuuteen.

Koulun ja vanhempien yhteistoimintaa tulisi edistää kaikin käytettävissä olevin keinoin. Vanhempia tulisi kehottaa tulemaan keskustelemaan opettajien kanssa siihen varattuina aikoina, tulemaan kouluun järjestettävien »avoimien ovien» päivinä jne.

C. Opetusjärjestelyt ja oppimiskokemukset

— Oppilaiden tulisi tietää mitkä ovat opiskelun tavoitteet: mitä ollaan tekemässä ja miksi.
— Oppilaiden tulisi olla varmoja siitä, että tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

- Oppilaiden kielellinen aktiiviteetti tulisi olla mahdollisimman suuri tunneilla.
- Oppilaiden tulisi kokea opiskelu mielekkääksi: miellyttäväksi ja hauskaksi opiskelun kuluessa ja hyödylliseksi ja tulokselliseksi koulun jälkeen.
- Kielten oppituntien tulisi koostua vaihtelevista työtilanteista. Tunti ei saa olla kaavamainen.

AKTIIVISUUS JA SEN ERI TASOT

Peruskoulun opetussuunnitelma ja Nykykielten opetussuunnitelma korostavat aktiivisen kielenkäytön tärkeyttä. Aktiivisuutta on kuitenkin monenlaista ja monen tasoista. Oppilas, joka innokkaasti osallistuu luokkatyöskentelyyn, ei aina ole yhtä aktiivinen todellisissa kielenkäyttötilanteissa. Nopeasti reagoiva oppilas ei aina ole syvimmin aktiivinen. Aktiivisuus ei myöskään merkitse vain kielen tuottamista. Kielitaidon kaikki osa-alueet edellyttävät aktiivista henkistä toimintaa oppilaiden taholta, ts. myös luetun tekstin ja puheen ymmärtäminen merkitsevät aktiivista henkistä toimintaa. Siksi on eräissä mielessä harhaan johtavaa puhua passiivisesta kielitaidosta.

Tätä henkisen toiminnan ulottuvuutta on kuvattu erilaisilla tavoitekuvausjärjestelmillä l. taksonomioilla. Taksonomia voidaan määritellä **perustelluksi luokituksiksi**, joka esittää vaadittavan toiminnan hierarkisesti, ts. edeten yksinkertaisemmasta toiminnosta vaativampaan, esim. toistamisesta omien ajatusten ilmaisemiseen. Alemman taksonomian tason hallitseminen on edellytyksenä ylemmän tason osaamiselle. Se auttaa konkretisoimaan opetusta ja analysoimaan oppimateriaalin (esim. harjoitusten) edellyttämää aktiivisuustasoa.

Vaikka kielten opettajat eivät olisi koskaan kuulleetkaan taksonomioista, he ovat käytännössä jokainen soveltaneet taksonomista ajattelua arvioidessaan erilaisen materiaalin ja harjoitusten ja kokeiden soveltuvuutta luokalleen. Käytetyt arvioinnit, kuten »liian helppo», »helppo», »vaikea», »liian vaativa», ilmaisevat täten opettajien käsitystä siitä, missä määrin oppilaiden kulloinenkin (taksonominen) hallinnan taso ja materiaalin, harjoituksen tai kokeen edellyttämä (taksonominen) hallinnan taso vastaavat toisiaan.

Alimpaa taksonomista tasoa olevat tehtävät edellyttävät vähän henkistä aktiivisuutta. Ne ovat siis yleensä helppoja ja antanevat siten useimmille oppilaille onnistumisen kokemuksia. Korkeaa henkistä aktiivisuutta edellyttävät tehtävät ovat vaativia ja edellyttävät ponnistusta ja pitkäjänteisyyttä. Ne ovat siksi varsinkin edistyneistä oppilaista usein kiinnostavia, ja niiden ratkaiseminen antaa voimakasta tyydytystä, mutta niissä epäonnistuminen saattaa vastaavasti aiheuttaa syvää turhautumista.

Kielenoppimisen vaikeuksien eräänä tekijänä voidaan pitää porrastuksen ja jaksottelun puutteellisuutta. Tämä voi ilmetä siten, ettei materiaaluottamisessa ole huolehdittu siitä, että materiaali sisältää kaikenlaisista kielenkäytön harjoitusta, vaan suhteellisen vaatimattomalta tasolta siirrytään ilman välivaiheita korkealle taksonomian tasolle. Tehtävien vaikeus voi myös johtua siitä, että kielenkäyttötilanne edellyttää liian monen seikan huomioonottamista, vaikka itse taksonomian taso eli vaadittu aktiviteetti ei ole kovin korkea. Oppimateriaalin laatijoiden ja opettajien vaativana tehtävänä on käytettävien materiaalien valinta ja jaksottelu siten, että ne vastaavat oppilaiden kunkinhetkistä suoritustasoa ja samalla edistävät vaativampien taitojen oppimista. Opiskelun tulee siis edetä johdonmukaisesti perusteiden oppimisesta vapaampaan ja samalla vaativampaan kielenkäyttöön. Harjoitusten sopivuutta arvioidessa on kriteerinä käytettävä **oppimista**: tapahtuuko harjoitusten avulla oppimista ja pitävätkö ne yllä oppimismotivaatiota. Edellä esitetty ei toisaalta kuitenkaan merkitse, että harjoitusten tulisi kaavamaisesti siirtyä alemmalta taksonomian tasolta ylemmälle tasolle. Harjoitusten porrastus riippuu mm. luokan tasosta ja sen koostumuksesta.

OSIO 1

Tehtävä 1. Arvioi seuraavia tehtävätyyppejä pitäen silmällä niiden todennäköistä esiintymistä koulun ulkopuolisissa kielenkäyttötilanteissa (asteikko 1-5, 1-ei koskaan, 2-harvoin, 3-joskus, 4- usein, 5-hyvin usein).

	1	2	3	4	5
ääneen lukeminen					
toistaminen					
kopioiminen					
kuullun ymmärtäminen					
suullisiin kysymyksiin vastaaminen					
suullisten kysymysten tekeminen					
aukkotekstin täydentäminen					
muunnos					
kirjallisiin kysymyksiin vastaaminen					
vastaaminen kysymyksiin luetun perusteella					
luetun reproduktio					
luetun kommentoiminen					
kirjallinen käännös vieraasta kielestä äidinkieleen					
kirjallinen käännös äidinkielestä vieraaseen kieleen					
suullinen käännös vieraasta kielestä äidinkieleen					
suullinen käännös äidinkielestä vieraaseen kieleen					
selostus					
ohjattu aine					
kirjoitelma					

Tehtävä 2.

Arvioi seuraavien aihepiirien motivoivuutta omassa koulussasi (käytä asteikkoa 1–5, jossa 5 on vähiten motivoiva)

	perusk. IV l.					perusk. IX					(toinen lukiol.)				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ammatinvalinta															
5-vuotiaan käyttäytyminen															
rotuongelmat															
lemmikkieläimet															
pop-musiikki															
vieraan maan koululaitos															
lammaspaimenen elämä															
ostoksilla käynti															
matka kuuhun															
väkivalta															
tietokone															
kriketti															
urheilu ylipäänsä															
saastuminen															
leirintä															
kesätyö															
ammattiyhdistysliike															

OSIOT 1 JA 2

TEHTÄVÄT 3—5

Seuraavassa on lueteltu eräitä käytännön koulutyön piirteitä, joilla on liittymäkohtia oppilaiden motivaatioon ja aktiivisuuteen. Ne on ryhmitelty kolmeen luokkaan. Luettelo on viitteellinen eikä siksi pyri olemaan millään tavalla kattava tai tyhjentävä.

A. Opettajakohtaiset tekijät oppilaiden motivaatiossa ja aktivoinnissa

- Opettajan asenteiden ja odotusten vaikutukset oppilaiden kielenoppimiseen ja oppimismotivaatioon
- Opettajan motivoivan merkityksen muuttuminen oppilaiden ikäkaudesta riippuen
- Vaihtelevien työtapojen käyttö tunneilla.

B. Kotitaustaan liittyvät tekijät

- Vanhempien asenteiden ja odotusten vaikutukset oppilaiden kieltenoppimiseen ja oppimismotivaatioon
- Vanhempien tietoisuus kielenopetuksen tavoitteista, työtavoista ja koulun kieliohjelmasta
- Vanhempien asenne toista kotimaista kieltä puhuvaa väestöä kohtaan.

C. Opetusjärjestelyt ja oppimiskokemukset

- Oppilaiden tietoisuus kielenopetuksen lähi- ja kaukotavoitteista, oppisisällöistä ja vaatimustasosta
- Mahdollisuus oppilaiden aktiivisuuteen tunnilla
- Oppimateriaalin vaikutus motivaatioon ja aktiivisuuteen
- Kokeiden ja arvostelun vaikutus oppimismotivaatioon
- Tilapäisten (tai jatkuvien) oppimisvaikeuksien vaikutus motivaatioon ja aktiivisuuteen
- Tukiopetuksen vaikutus motivaatioon
- Tasokurssien vaikutus motivaatioon.

Ryhmien keskustelun aiheina voivat olla mm. seuraavat kysymykset:

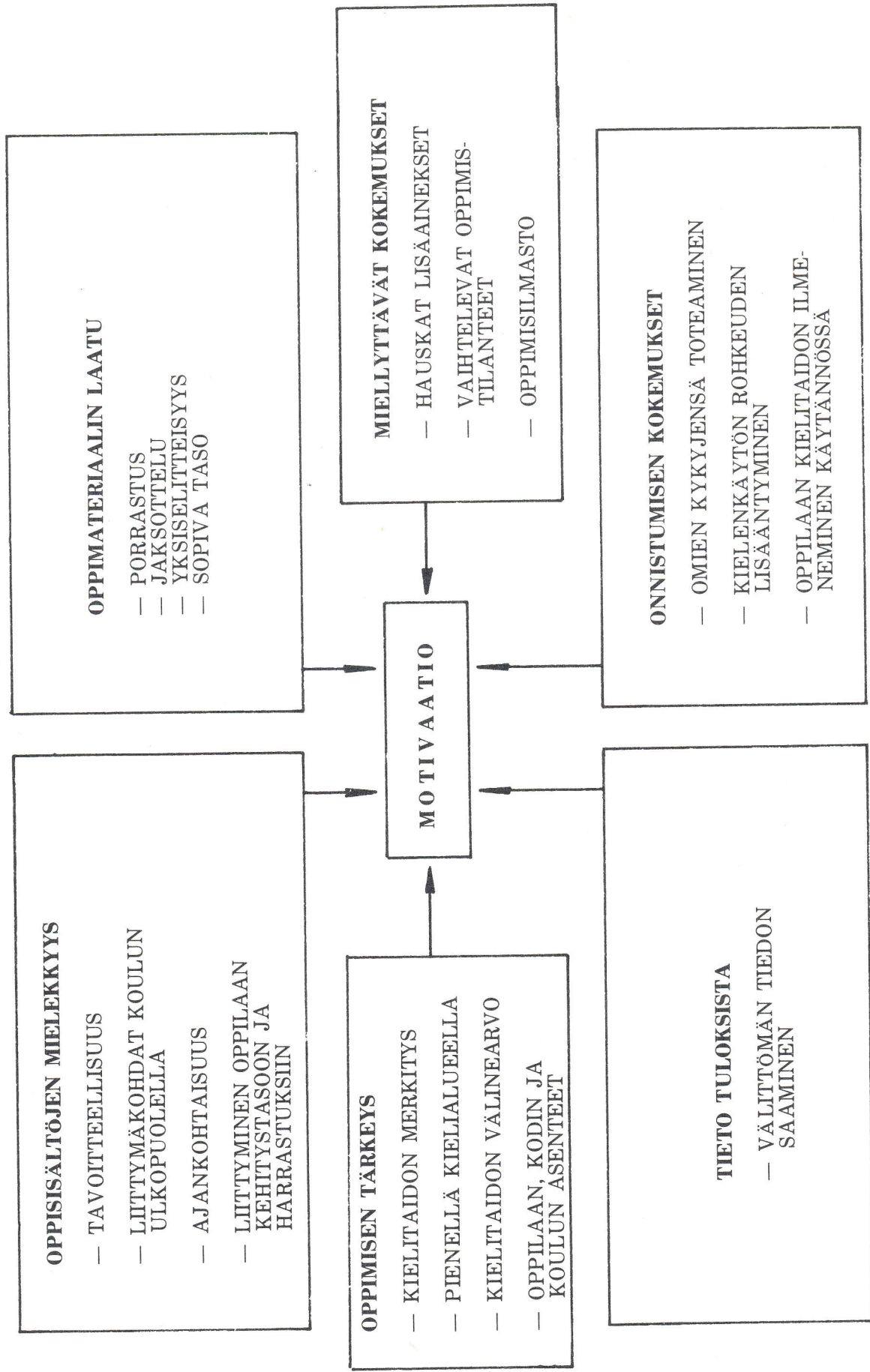
- 1) Kuinka paljon mikin seikka vaikuttaa oppilaiden motivaatioon ja aktiivisuuteen?
- 2) Mitä kunkin asian kohdalla voitaisiin tehdä motivaation ja aktiivisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi?
- 3) Mitkä muut luetteloissa mainitsemattomat tekijät vaikuttavat oppilaiden motivaatioon ja aktiivisuuteen?

OSIO 3 (alustuksen runko)**TEHTÄVÄ**

Arvioi seuraavien tehtävätyyppien vaatimaa oppilaan henkisen toiminnan tasoa (taksonomista tasoa) asteikolla 1–5 (1= vähiten vaativa taso, 5= vaativin taso). Merkitse rasti sopivaksi katsomaasi kohtaan.

Tehtävätyyppi	1	2	3	4	5
Kuvasta kertominen					
Syntyperäisen puhujan puheen seuraaminen					
Ohjattu kirjoitelma					
Jäljentäminen					
Vapaa kirjoitelma					
Sanan merkityksen havainnollistaminen piirtämällä					
Tekstin lukeminen ääneen					
Dramatisointi					
Reproduktio					
Vastaaminen kirjan tekstiä koskeviin kysymyksiin					
Muunnostehtävät					
Selostus tai tiivistelmä					
Monivalintatehtävä luetun tekstin pohjalta					
Vastaaminen oppilaan omaa ympäristöä koskeviin kysymyksiin					
Sanan täydentäminen annetun alkukirjaimen jälkeen					
Täydennystehtävät					
Käännös äk - vk					
Käännös vk - äk					
Opettajan vieraskielisen puheen seuraaminen					
Toistaminen					

VIERAIDEN KIELTEN OPPIMISMOTIVAATIOON POSITIIVISESTI VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

MOTIVOINTI VIERAISSA KIELISSÄ

Oppilaan motivaation syitä vieraan kielen oppimisessa:

- a tuntee vieraan kielen oppimisen tärkeäksi (kaukotavoite)
- b kokee valitut oppisisällöt ja käytetyt työtavat mielekkäiksi
- c saa oppimisen aikana onnistumisen kokemuksia
- d saa oppimistapahtumaan liittyviä miellyttäviä kokemuksia

a OPPIMISEN TÄRKEYS:

- kielitaidon tärkeys pienellä kielialueella (vrt. tavoitevihko)
- oppimisen välinearvo (esim. hyvän arvosanan merkitys)

b OPPISISÄLTÖJEN MIELEKKYYS:

- Edellytyksiä
 - tavoitteellisuus
 - liittyminen koulun ulkopuoliseen maailmaan
 - ajankohtaisuus
 - liittyminen oppilaan kehitystasoon ja harrastuksiin
- Vaikeuksia:
 - muodollisen aineksen runsaus
 - soveltavan harjoittelun välttämättömyys
 - oppilaan elämänpiirin laajentaminen hänen tämänhetkisen harrastuspiirinsä ulkopuolelle

c ONNISTUMISEN KOKEMUKSET:

- Vaikutukset:
 - oppilaan minäkuvaan
 - oppilaan kielenkäytön rohkeuteen
 - oppilaan kielitaidon ilmenemiseen käytännössä
- Vaikeus:
 - kielenkäytön korrektiuden ja käyttörohkeuden suhde
- Edellytykset:
 - sopivan tasoinen materiaali
 - oppiaineksen sopiva jaksottelu ja porrastaminen
 - vaihtelevat työtavat
 - ajan arviointi

d OPPIMISEEN LIITTYVÄT MIELLYTTÄVÄT KOKEMUKSET

- hauskat lisäaineokset (musiikki ym)
- vaihtelevat oppimistilanteet
- oppimisilmasto